

Samenwerken
Talenten
Enthousiasme
Respect
Kwaliteiten

Taalbeleid – Concrete aanpak

Algemeen

- Duurzaam : visie, aanpak en planning op lange termijn
- Intentioneel : taalleerkansen creëren bij vastgelegde doelen
- Intensief : frequent

Voor wie?

- Alle leerlingen die de Nederlandse taal leren
- Leerlingen met een taalontwikkelingsachterstand
- Leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis
- Leerlingen met lees en/of spellingsmoeilijkheden

We baseren ons op:

- de zes bouwstenen die werden aangereikt tijdens een nascholing (<https://www.uacno.be/nl/workshops/taaltrajecten-taalondersteuning-voor-leerlingen-die-daar-extra-nood-aan-hebben-live-online-nascholing-93032>)
- het taalaanbod dat wordt aangereikt door Taalkanjers (Plantyn)
- Go4ty

Schoolvisie

- Onze vijf waarden ‘Samenwerken’, ‘Talenten’, ‘Enthousiasme’, ‘Respect’, ‘Kwaliteiten’ (=STERK) zijn een rode draad binnen ons taalbeleid

Koala

Dit is de door de overheid verplichte test die bij alle leerplichtigen (alle 5-jarigen, met uitzondering van de ATN'ers) moet worden afgenomen. Al naargelang de resultaten dient een taalintegratietraject te worden opgestart. Toch worden bij ons op school reeds eerder taalproblemen vastgesteld en worden deze kinderen reeds begeleid in K1 en/of K2.

Zes bouwstenen	Doelen	Concrete aanpak
<p><u>Bouwsteen 1</u> :</p> <p>Ondersteuning vanuit meerdere lagen</p>	<p>Fase 0 : Brede basiszorg - Wat doet de leerkracht op de klasvloer?</p> <p>a. Welbevinden : zorgen voor veilige en vertrouwde sfeer</p>	<p>a. Een kind staat open om te leren als het zich veilig voelt en als er geloofd wordt in zijn kunnen.</p> <p>b. Duidelijke taal</p>

	<p>b. Krachtige klasaankpak</p> <p>c. Individuele begeleiding of in kleine groepjes</p>	<p>Ondersteuning non-verbale communicatie Oogcontact Zoveel mogelijk acties benoemen Regelmatig voorlezen Helpen zelfstandig zoeken naar betekenissen van woorden Boekenhoek, regelmatige bezoeken aan schoolbib Buddy's (leerlingen van hogere klassen die komen voorlezen bij leerlingen van de lagere klassen, sterke leerling bij zwakkere leerling zetten in de klas).</p> <p>c. Preteaching of verdere inoefening (zie ook fase 1)</p> <p>a. Elke klas krijgt één uur per week ondersteuning van zorgco en / of zorgleerkracht om te werken met een doorschuif- of co-teachingsysteem.</p> <p>b. In elk groepje wordt specifiek gedifferentieerd op het niveau van de leerlingen en wordt er gewerkt op een vooraf afgesproken domein. Er wordt per leerkracht verder gewerkt aan dit domein totdat de doelen bereikt zijn.</p> <p>i. Bv in K3 wordt gewerkt aan luistergerichtheid, aan voorbereidende leesvoorwaarden, aan rekentaal.</p> <p>ii. Bv. in L5 en L6 is er een doorschuifstelsel klasoverschrijdend. Hier wordt gewerkt aan MK en MR. Ook hier merken we een gebrek aan taalbegrip bij de verschillende wiskundige termen.</p> <p>iii. Bv in L2 en L3 werken we binnen het leesbeleid ook aan het taalbeleid. Er is een doorschuifstelsel binnen de klassen, waarbij een leerkracht werkt aan de woordenschat binnen de thema's van "Taalkanjers, iemand werkt op het verbeteren van het technisch lezen en nog iemand werkt aan rekentaal.</p> <p>d. Taalkanjers (Plantyn)</p>
--	---	---

	<p>d. Aparte taaltrajecten</p> <p>e. Ouderbetrokkenheid stimuleren</p>	<p>Sterk aanbod voor ATN'ers en taalzwakke leerlingen. Het materiaal is sterk visueel en auditief onderbouwd. Het materiaal zorgt er vaak voor dat de leerling op het juiste niveau kan starten en zelfstandig aan het werk kan.</p> <p>Go4ty! https://pro.g-o.be/download/GOPRO-1830562155-2612 Basiswoordenschat aanbrengen</p> <p>e. Stimuleren bibliotheekbezoeken Adviseren samen met het kind een boek te lezen Adviseren om thuis samen leuke activiteiten te doen en de acties zoveel mogelijk te verwoorden, ongeacht wat de thuistaal is. Zoveel mogelijk boodschappen visualiseren voor anderstalige ouders (pictogrammen), bv tijdens overleggen, in agenda, in weeknieuws,... Taalbabbels o.l.v. Machteld Vandevoorde (Vrijwilliger OCMW) Voor vakanties lijsten meegeven met leuke, talige websites, spelletjes,... Vertaalfiches aanbieden (https://www.klasse.be/4472/meertalig-communiceren-met-ouders-met-vertaalfiches/) met concrete info rond CLB, contactpersonen op school,...</p> <p>Tijdens de inschrijving polsen we steeds naar de moedertaal van het kind, zodat we, indien nodig, mails kunnen vertalen via Google Translate.</p> <p>Er is een samenwerking met de bib en Vives, waarbij studenten (Verhalenvertellers) bij kinderen thuis gaan voorlezen, hen inwijden in de wonderde wereld van boeken en op bezoek gaan naar de bib.</p> <p>a. Taalprogramma Elena Learning: Aanpak op verschillende domeinen</p> <ul style="list-style-type: none">• Woordenschat• Zinsbouw• Voorbereidende leesvoorwaarden• Voorbereidende rekenvoorwaarden
--	---	--

	<p>Fase 1 : Verhoogde zorg</p> <p>a. SES-leerkracht: individuele begeleiding of in kleine groepjes</p> <p>Fase 2: Uitbreiding van zorg</p> <p>a. Ondersteuners (Kolibrie) b. Studenten (De verhalenvertellers-VIVES) c. Logopedisten d. Studenten kinderverzorging, kleuteronderwijs, lager onderwijs</p>	<p>Taalkanjers (Plantyn) SES-leerkracht gaat aan de slag met het rijke aanbod aan materiaal. Nauwe samenwerking met klasleerkracht.</p> <p>Go4ty! https://pro.g-o.be/download/GOPRO-1830562155-2612 Basiswoordenschat aanbrengen.</p> <p>a. Er wordt sterk samengewerkt met alle partijen, dankzij constante feedback tijdens spontane of geplande overleggen.</p>
--	--	--

<p><u>Bouwsteen 2</u> :</p> <p>Logische opbouw en combineren van deeltaalvaardigheden</p>	<p>a. Een taalrijke klas creëren</p> <p>b. Vertelcyclus</p> <p>c. Deeltaalvaardigheden combineren</p>	<p>a. Wat zie ik aan de muren? Wat voor boeken heb ik in mijn klas? Welke bronnen kunnen de leerlingen gebruiken? (tablets, chromebooks, woordenboek,...)</p> <p>b. Als leesschool zetten we in op voorlezen, lezen, vertellen</p> <p>1. Er wordt gewerkt volgens het FLITS-principe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Functioneel: de kinderen worden geprikkeld door het boek, we gebruiken immers boeiende, rijke, motiverende teksten die aansluiten bij de leefwereld van het kind • Leesmotiveer: de leerkracht speelt in op de interesses van de klasgroep. • Interactie: er wordt gepraat over het onderwerp, gereflecteerd, er wordt naar meningen gepolst (bv. "Zou jij het ook leuk vinden mocht je op een boerderij wonen?") • Transfer: de kinderen mogen lezen in boekjes in de boekenhoek. • Strategie-instructie: Specifieke acties worden gekoppeld aan het boek (leesspin, tekeningen,...) <p>c. Mondelinge vaardigheden combineren met schriftelijke vaardigheden (mindmaps, opstellen, gedichten,...) Auditieve en visuele vaardigheden combineren</p>
<p><u>Bouwsteen 3</u> :</p> <p>Investeren in mondelinge taalvaardigheid</p>	<p>a. Rijke gesprekken</p>	<p>a. Rijke gesprekken bevatten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Emotionele inhoud 2. Klasorganisatie 3. Instructietaal (taal- en denkontwikkeling) <ul style="list-style-type: none"> • Taalengesprekken organiseren, maar kunnen ook onverwacht gevoerd worden. <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij fruitmoment 2. Bij ambulance die onverwacht op speelplaats staat (wat zou er gebeurd zijn, hoe voelt dat kindje zich,...) 3. Bij het morsen van verf (hoe lossen we dit op?) 4. Bij genomen foto's tijdens klastrip

	<p>b. Voorleesmomenten met veel interactie</p> <p>c. Doelbewust aan woordenschat werken</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liedjes en gezelschapsspellen <ol style="list-style-type: none"> 1. Samen leren, samen spelen, spelregels (instructies) leren 2. Muziek ondersteunt de taalontwikkeling b. Zie bouwsteen 2 – Vertelcyclus c. Functionele woordenschat wordt het snelst geautomatiseerd. Daarom starten we met woorden binnen de thema's 'het lichaam (spiegelgebruiken!)', 'eten en drinken', 'school'. Bij zwakkere leerlingen wordt zoveel mogelijk concreet materiaal en fotomateriaal gebruikt.
<p><u>Bouwsteen 4</u> :</p> <p>Investering in schriftelijke taalvaardigheid</p>	<p>a. Mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid versterken elkaar</p> <p>b. Mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid gaan hand in hand.</p>	<p>a. Concrete voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasproject pompoenen zaaien <ul style="list-style-type: none"> ○ Meisje maakt boek rond verschillende stappen ○ Meisje neemt dit boek mee naar huis (ouderbetrokkenheid) • Tekening laten maken bij thema van de klas, woorden in eigen taal en in de Nederlandse taal hierbij noteren. • Mindmappen maken met echte materialen <p>b. Bij kleuters: speelse aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanpak letterkennis en klankbewustzijn <ul style="list-style-type: none"> ○ Voorwerpen verzamelen met de letter 'K' ○ Lettertak, lettermuur, klanklettertafel,... ○ Duidelijk de vorming van de letter 'k' beschrijven, verwoorden ○ Auditieve training <ul style="list-style-type: none"> ▪ Welke voorwerpen beginnen met 'k'? ▪ Begint dat woord met een 'k'?
<p><u>Bouwsteen 5</u> :</p>	<p>a. Expliciete instructie: eerst heel veel modellen, dan verantwoordelijkheid verschuiven naar leerling.</p>	<p>a. Leerlingen de instructie laten herhalen.</p>

<p>Kwalitatieve instructies</p>	<p>b. Leerlingen leren van en met elkaar c. Constante sterke feedback d. Technologie integreren e. Rekening houden met de thuistaal</p>	<p>b. Buddy's c. Mondelinge bevestiging, schouderklopjes, stickers, ... d. Digibord, tablet, chromebooks, tv. e. Aanbieden van woordenschat in thuistaal naast het Nederlandse aanbod.</p>
<p><u>Bouwsteen 6</u> : Monitoring en ondersteuning</p>	<p>a. Monitor je leerlingen</p> <p>b. Professionalisering</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Training 2. Coaching (individueel of in groep) 3. Handleiding, methoden, inspiratiegidsen, andere materialen 	<p>a. Kind-kindinteracties observeren Taalontwikkeling in thuistaal nagaan Heel af en toe gestandaardiseerde tests (Salto, Koala, LVS, OVSG, AVI,...) Eigen werking evalueren Kinderen breed evalueren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kleuter <ul style="list-style-type: none"> ○ We gebruiken sinds september 2024 heldere, overzichtelijke observatiefiches. • Lager <ul style="list-style-type: none"> ○ Toetsen, dagelijkse evaluaties en observaties <p>b. Bijscholingen, zich laten coachen door collega's,...</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Onderzoekend leidinggeven door Tijn Bondeu b. Deling van expertise door LSC <ol style="list-style-type: none"> i. Bv. executieve functies ii. Bv. aanpak van woordenschatthema's